

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119212284
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6119212284.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu PB Partnership, s.r.o., IČO: 50468804, 937 01 Zalaba, zast. JUDr. Ireneuszom Piotrom Giebelom, advokátom, so sídlom Trnava, Sladovnícka 22, proti žalovanému R. Y., W. X.X.XXXX, bytom C.E. F. XXX, zast. JUDr. Jozefom Dobrovičom, advokátom, so sídlom Bratislava, Záhradnícka 27, o zaplatenie 7.198 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku 4C/20/2019-216 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom zviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 7.198 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 3.199 € od 1.10.2018 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.999 € od 1.10.2018 do zaplatenia všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Priznal žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

2. Rozhodol takto rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP a vyhovel v plnom rozsahu žalobe, ktorú žalobca skutkovo odôvodnil tým, že žalovaný dňa 23.9.2018 navštívil jeho prevádzku, podnik Cats Night Club Cabaret - Topless & Striptease a objednal si nápoj so službami, čo potvrdil aj svojím podpisom na písomných dokumentoch. Nemal však pri sebe zodpovedajúcu finančnú hotovosť, preto zamestnancom žalobcu preukázal potvrdenie o vykonaní úhrady za poskytnuté služby prostredníctvom mobilnej aplikácie. Napriek tomu zo strany žalovaného nedošlo k úhrade jeho dlhu a to ani čiastočne.

3. Vo veci rozhodol v upomínacom konaní Okresný súd Banská Bystrica dňa 17.12.2018 platobným rozkazom sp. zn. 35Up/55/2019, proti ktorému žalovaný podal včas odôvodnený odpor, v ktorom popieral, že by si niekedy objednal nápoj a službu v hodnote 3.199 € a iný nápoj a službu vo výške 3.999 €. Bol síce v danom podniku, ale všetko platil v hotovosti, nie je si vedomý, aby podpisoval dokumenty o poskytnutých službách a nápojoch (tieto sú v angličtine) a pokiaľ by to aj bol jeho podpis, boli mu podstrčené tak, že ani nevedel, čo podpisuje. Nikdy nemal vôľu uzatvoriť zmluvu, na základe ktorej by mal zaplatiť za alkohol tak vysokú sumu. Takýto právny úkon je v zmysle Občianskeho zákonníka neplatný a nielenže nebol z jeho strany vážny, ale svojím obsahom sa prieči dobrým mravom a spĺňa kvalifikáciu úžery podľa § 39a OZ. Navrhol, aby bol platobný rozkaz zrušený. Následne Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec ako súdu miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Rožňava.

4. Okresný súd Rožňava nariadil vo veci pojednávanie na deň 16.1.2020 o 13.00 hod., na ktoré právny zástupca žalovaného prevzal predvolanie 11.12.2019. Zo zápisnice o pojednávaní zo 16.1.2020 vyplýva, že na pojednávanie sa dostavil za JUDr. Giebela Mgr. Filip Faragó, právny zástupca žalovaného sa na pojednávanie nedostavil ani svoju neprítomnosť neospravedlnil. Vzhľadom na to, právny zástupca

žalobcu žiadal, aby súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Súd prerušil pojednávanie do 13.15 hod. vzhľadom na vzdialenosť sídla advokáta žalovaného od sídla súdu, ale keďže sa ani po tomto prerušení advokát žalovaného nedostavil, súd vo veci rozhodol v zmysle žaloby.

5. Rozsudok pre zmeškanie bol advokátovi žalovaného doručený dňa 28.1.2020. Listom z 10.2.2020 advokát žalovaného podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a namietal, že prvoinštančný súd nepoučil žalovaného o možnosti podať návrh na zrušenie rozsudku podľa § 277 ods. 3 CSP ale v poučení sa len obmedzil na strohé „proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné“. Ani toto poučenie však nie je správne, nakoľko podľa § 356 písm. b/ CSP „Odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia“. V konkrétnej veci je to pritom podstatné poučenie, keďže súd v zmysle § 299 CSP nemohol použiť ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie, keďže ide o spotrebiteľský spor. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a doložil súdu lekársku správu a čestné prehlásenie o tom, že trpí epilepsiou a pridruženou detskou mozgovou obrnou, ktoré spôsobili, že ráno v deň vytýčeného pojednávania dostal záchvat, pre ktorý sa pojednávania nemohol zúčastniť. Argumentoval, že žalovaný nebol vo veci pasívny a nemal by byť ako spotrebiteľ potrestaný za vzniknutú situáciu, za ktorú nenesie nijakú zodpovednosť.

6. Zároveň žalovaný napadol rozsudok včas podaným odvolaním z odvolacieho dôvodu podľa § 356 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Podobne ako v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie namietal, že prvoinštančný súd nepoučil žalovaného o možnosti podať návrh na zrušenie rozsudku podľa § 277 ods. 3 CSP ale v poučení sa len obmedzil na strohé „proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné“, ktoré poučenie nie je pravdivé, lebo podľa § 356 písm. b/ CSP odvolanie síce nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie s výnimkou prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. V prejednávanej veci ide o spotrebiteľský spor, preto súd nemohol rozhodnúť v jeho neprospech rozsudkom pre zmeškanie. Vylúčenie kontumačných rozsudkov v neprospech spotrebiteľa je podľa predkladateľa zákona prejavom protektívnej funkcie tohto konania. Ak súd usúdi, že spotrebiteľa je potrebné sankcionovať za nesplnenie jeho povinností, bude musieť použiť iný druh sankcie, napr. poriadkovú pokutu (Civilný sporový poriadok, M Števec a kol. Vydavateľstvo C.H. Besk SK, 2016). Ďalej uviedol, že ak by jeho návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súd zamietol, je potrebné, aby sa odvolací súd zaoberal splnením procesných náležitostí rozhodnutia. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný žiadal aby odvolací súd rozsudok pre zmeškanie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

7. Žalobca bol v odvolacom konaní nečinný.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 ods. 2 CSP) oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu a najmä na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k dôvodu, že odvolanie je dôvodné.

9. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

10. Podľa § 275 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

11. Podľa § 277 ods. 2, 3 CSP ak žalovaný z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

12. Podľa § 299 ods. 1 ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

13. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca iniciuje konanie a má mať záujem na efektívnom vedení „svojej právnej veci“ a rovnako žalovaný, ak má v spore procesne obstáť, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany [porovnaj tiež Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1001; (ďalej len „Komentár“)]. Ustanovenia § 172 a § 273 až § 281 CSP o rozsudku pre zmeškanie ako sankcie za procesnú pasivitu strán však nemožno použiť, ak by mal byť takýto rozsudok vydaný pre zmeškanie spotrebiteľa, pričom nerozhodným je, či by išlo o spotrebiteľa v postavení žalobcu alebo žalovaného [porovnaj tiež Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1040)].

14. Súd prvej inštancie napriek ustanoveniu § 299 ods. 1 CSP vylučujúcemu použitie ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie v spotrebiteľských vzťahoch (o aký nesporne išlo v tomto konaní) v neprospech spotrebiteľa rozhodol takýmto v týchto konaniach neprípustným rozsudkom, čím svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Na takúto vadu, týkajúcu sa procesných podmienok, odvolací súd musí prihliadnuť, aj keď nebola v odvolacích dôvodoch uplatnená a existencia tohto zákonného dôvodu je aj dôvodom prípustnosti odvolania proti rozsudku pre zmeškanie.

15. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 389 písm. b/ CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. V súvislosti so spôsobom rozhodnutia súdom prvej inštancie v prejednávanej veci rozsudkom pre zmeškanie odvolací súd poznamenáva, že aj Ústavný súd SR v uznesení, sp. zn. I. ÚS 233/2019, v ktorom tiež riešil rozsudok pre zmeškanie žalovaného, dospel k záveru, že čisto formalistický výklad ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie žalovaného nie je žiaduci. Podľa názoru ÚS SR je návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie potrebné vždy posudzovať vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam sporu, pretože pri čisto gramatickom výklade zákona (pri lipnutí na formálnych podmienkach vydania rozsudku pre zmeškanie) by mohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Z prezentovaného záveru ÚS SR teda vyplýva, že ani v prípade, ak sú kumulatívne splnené všetky formálne zákonné predpoklady, súd nemusí vydať rozsudok pre zmeškanie - ak by jeho vydanie bolo zjavne nespravodlivé.

17. Je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie sa úplne opomenul zaoberať návrhom žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktorý bol podaný včas, náležite odôvodnený a podľa odvolacieho súdu dôvody v ňom uvedené spĺňali podmienku pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie súdom prvej inštancie. Napriek tomu odvolací súd z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania nezvolil postup, ktorým by len vrátil súdu prvej inštancie vec na rozhodnutie o tomto návrhu, pretože žalovaný zároveň podal aj dôvodné odvolanie, namietajúc, že neboli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 písm. b/ CSP), čo bolo aj dôvodom pre to, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok.

18. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne tiež o nároku strán na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho a dovolacieho konania (§ 396 ods. 3, § 453 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).